

Σοφία Φιλιππίδου: «Πρέπει να πάσχεις για να κάνεις κωμωδία»

lavart.gr/sofia-filippidou-prepei-na-pascheis-gia-na-kaneis-komodia/

Μαρία
Καστανάρα

September 8,
2019

Η Σοφία Φιλιππίδου, πρωταγωνιστεί στην νέα παράσταση του Σταμάτη Κραουνάκη και Μαρίας Κάλμπαρη, Εκκλησιάζουσες, στο Ηρώδειο. Δραστήρια, πολυτάλαντη, σεμνή, με χιούμορ και προσωπικότητα, η ηθοποιός μίλησε στην Lavart για την αγάπη της στον Αριστοφάνη και την σχέση της με την κωμωδία του, για την εξουσία, τις αξίες, αλλά και για άλλα, πιο προσωπικά, κομμάτια του εαυτού της.

Μαρία Καστανάρα (Lavart) – Η παράσταση *Εκκλησιάζουσες*, σε μετάφραση, λιμπρέτο και μουσική Σταμάτη Κραουνάκη και σκηνοθεσία Μαρίας Κάλμπαρη, που ανεβαίνουν στις 9 Σεπτεμβρίου στο Ηρώδειο, χαρακτηρίζεται ως λαϊκή οπερέτα. Τι διαφορετικό θα δούμε σε αυτό το ανέβασμα των «Εκκλησιαζουσών»;

Σοφία Φιλιππίδου – Η παράσταση γίνεται με την βοήθεια της Εθνικής Λυρικής Σκηνής, έγινε, δηλαδή, μια σύμπραξη εκείνης και του Θεάτρου Τέχνης του Καρόλου Κουν. Από το αρχικό κείμενο της κωμωδίας θυσιάστηκαν μερικές σελίδες, για να μπορέσει να υπερισχύσει το πολιτικό κομμάτι του έργου. Η πρόζα είναι λιγότερη και, κυρίως, ερμηνεύουμε τραγουδώντας. Συνεπώς, γίνεται ενδυνάμωση του λυρικού μέρους και του πολιτικού, διότι ο Αριστοφάνης ήταν ένας μεγάλος λυρικός και σατιρικός ποιητής.

Μαρία Καστανάρα (Lavart) – Με την Πειραματική σκηνή το '84 είχατε βρεθεί πάλι στο ρόλο της Πραξαγόρας. Μέσα στην πορεία των χρόνων και μελετώντας ξανά αυτόν τον χαρακτήρα, τι ανακαλύψατε και τι επαναπροσδιορίσατε σε εκείνη;

Σοφία Φιλιππίδου – Πρώτα από όλα μεγάλωσα και ωρίμασα εγώ. Κάθε φορά που διαβάζουμε ένα αριστούργημα σε μεγαλύτερη ηλικία πηγαίνουμε κάπως βαθύτερα. Έχουμε πλέον την γνώση, την εμπειρία, έχουν μεσολαβήσει και άλλα διαβάσματά μας, και αντιλαμβανόμαστε καλύτερα τους μεγάλους συγγραφείς. Εκτιμώ πολύ την προηγούμενη παράσταση, διότι ο θίασος ήταν νεανικός, ήμασταν Πειραματική Σκηνή, και είναι ιστορική η Πειραματική Σκηνή της Τέχνης για την Θεσσαλονίκη όπως και το εργαστήριο. Για εκείνη την παράσταση του '84, ανακάλυψα πρόσφατα μια κριτική της Ηρώς Βακαλοπούλου στη Θεσσαλονίκη από τα αρχεία της Πειραματικής, πολύ επαινετική, που σημαίνει καλά τα είχα κάνει και τότε. Τώρα και εγώ είμαι πιο ώριμη και ο Σταμάτης Κραουνάκης δούλεψε σε βάθος, γιατί μελετά και αυτός χρόνια τον Αριστοφάνη. Σε αυτή την παράσταση, τώρα, λέω 7 τραγούδια. Εγώ δεν είμαι τραγουδίστρια, όμως, αγαπάω πολύ το τραγούδι, την μουσική και τον ρυθμό. Πάντοτε παίζοντας υπολογίζω τον ρυθμό της φράσης, ακόμη και όταν παίζω πρόζα. Θεωρώ ότι έχω καλό μουσικό αυτί και ανακαλύπτω την μουσικότητα του συναισθήματος, όπου υπάρχει στα ωραία, μεγάλα κείμενα. Γενικά τώρα, είναι άλλες οι συνθήκες, άλλοι συνάδελφοι, άλλες οι δυνάμεις που ενώνονται για να γίνει αυτή η δουλειά. Η

ωριμότητα, μην νομίζετε, έχει και μεγαλύτερη ευθύνη. Ως νέοι, έχουμε βέβαια την αγωνία μας να τα κάνουμε όλα σωστά και καλά, αλλά μεγαλώνοντας νιώθουμε την ευθύνη και έχουμε και γνώση των κινδύνων. Κάνουμε θέατρο για να πάρουμε χαρά, αλλά δεν είναι εύκολο, δεν είναι αυτονόητο επειδή κάνουμε θέατρο ότι θα πάρουμε και χαρά. Επιδιώκοντας, λοιπόν, τώρα να πάρουμε αυτή την χαρά που μας αναλογεί στην καινούργια αυτή συνθήκη, είναι πιο βαθιά τα συναισθήματα και μεγαλύτερα αυτά της ευθύνης. Βέβαια και τότε θυμάμαι είχα μεγάλη αγωνία, γιατί ήταν Αριστοφάνης, πολλοί οι συντελεστές, και επειδή είχαμε κατέβει στη Αθήνα και είχαμε παίξει στο θέατρο Πέτρας. Έχω καλές σχέσεις με αυτό το έργο, και στη συνέχεια το μετέφρασα και εγώ και το έκανα με την ομάδα μου. Αυτή είναι η τρίτη, λοιπόν, φορά, η Τρίτη και φαρμακερή! Και είναι πολύ σπουδαία η δουλειά του Σταμάτη, νομίζω ότι εδώ απογειώνεται. Είναι, έτσι κι αλλιώς, μεγάλος, σπουδαίος, ταλαντούχος, βαθύς καλλιτέχνης, με πολύ αγάπη στο θέατρο. Νιώθω ότι αυτό το έργο του θα αφήσει ένα στίγμα στον Αριστοφάνη, και θεωρώ και εμένα πολύ τυχερή, που ήμουν έτοιμη να δεχτώ αυτή την πρόταση, γιατί κάπως είχα καθαρίσει το τοπίο. Χωρίς να ξέρω τίποτα, χωρίς να έχω ιδέα ότι θα μου γίνει αυτή η πρόταση, ετοίμασα τον εαυτό μου, είπα όχι σε 2 περιόδους ως πρωταγωνίστρια, με σκοπό να σκεφτώ, να ξεκουραστώ, να κάνω τα δικά μου πράγματα και, τελικά, ήρθε αυτή η πρόταση. Ήμουν πανέτοιμη για αυτό και δεν είχα άλλη σκέψη.

Μαρία Καστανάρα (Lavart) - Έχετε παίξει αρκετές φορές σε έργα του Αριστοφάνη. Τι είναι αυτό που σας ελκύει περισσότερο στον ποιητή;

Σοφία Φιλιππίδου - Ο Αριστοφάνης είναι ο δικός μας μεγάλος σατιρικός ποιητής, που είτε τον αγαπάς, είτε όχι. Είναι κάποιοι που δεν τον θέλουν. Εγώ ανήκω σε αυτούς που τον αγαπούν. Και γιατί έκανα την Πραξαγόρα και αγάπησα το έργο, αλλά και γιατί είχα

την τύχη να δω τις *Όρνιθες*, από το Θέατρο Τέχνης, μία αξεπέραστη παράσταση που με σημάδεψε και για την μουσική του Χατζηδάκι. Επίσης όταν δούλεψα και μόνη μου τις *Εκκλησιάζουσες* αργότερα, είδα ότι ο Αριστοφάνης είναι παρεξηγημένος, τουλάχιστον ως λυρικός ποιητής., Πάντοτε προσπαθούσαμε όλοι, ή οι περισσότεροι, να πάμε στο κωμικό κομμάτι, να στοχεύσουμε στη σάτιρα και στο γέλιο και αδικούμε το λυρικό στοιχείο. Ο Αριστοφάνης ήταν και μελωδός, έγραφε την μουσική. Ο στίχος του είναι μεγαλειώδης, είναι βαθιά σατιρικός και, διαβάζοντάς τον σήμερα, είναι απελπιστικό να βλέπεις, πως ο άνθρωπος, ως πολιτικό ον, κάνει τα ίδια λάθη και δεν μαθαίνει από αυτά. Ο μεγάλος και σπουδαίος αυτός ποιητής, έχει μεταφραστεί παγκοσμίως, είναι η περιουσία μας και για αυτό τον τιμάω και τον αγαπώ.

“Εκκλησιάζουσες” – Η λαϊκή οπερέτα με τον Σταμάτη Κραουνάκη στο Θέατρο Δάσους

Μαρία Καστανάρα (Lavart) – Είναι μια πολύ σημαντική κληρονομιά μας.

Σοφία Φιλιππίδου – Φυσικά, είναι μεγάλη περιουσία για μας . Όλος ο κόσμος μεταφράζει και παίζει Αριστοφάνη. Όλα αυτά πρέπει να τα προστατεύουμε και να τα τιμάμε. Είναι όπως τα μάρμαρά μας, για παράδειγμα, που τα αγαπάμε πολύ. Είναι ζωντανός λόγος, και μερικά πράγματα ο Σταμάτης Κραουνάκης τα κράτησε στα αρχαία και είναι σημαντικό ότι μπορούμε να τα καταλαβαίνουμε μέχρι και σήμερα. Είναι η γλώσσα, που μας ενώνει με αυτά τα κείμενα, είναι οι ρίζες μας, και δεν έχουμε αποκοπεί από τις ρίζες της γλώσσας, ακόμη, ευτυχώς.

Μαρία Καστανάρα (Lavart) – Είπατε ότι οι *Εκκλησιάζουσες* είναι ένα πολιτικό έργο και είναι και πολιτικός ο Αριστοφάνης.

Σοφία Φιλιππίδου – Ναι, αλλά πρώτα από όλα είναι ποίηση. Και υπάρχουν πολιτικά θέματα, γιατί όλα είναι πολιτικά, έτσι κι αλλιώς. Ακόμη και ένα ερωτικό ποίημα είναι πολιτικό. Για αυτό πιο πολύ τονίσαμε αυτά τα δύο στοιχεία στην παράστασή μας.

Μαρία Καστανάρα (Lavart) – Οι *Εκκλησιάζουσες*, όπως και η *Λυσιστράτη*, έχουν την τάση να χαρακτηρίζονται φεμινιστικά έργα, ενώ ανήκουν στην κατηγορία του πολιτικού, αναλογιζόμενοι κιόλας την κοινωνικοπολιτική συνθήκη που επικρατούσε την Αθήνα, κατά την συγγραφή και το ανέβασμά τους.

Σοφία Φιλιππίδου – Οι *Εκκλησιάζουσες* δεν είναι φεμινιστικό έργο, εδώ οι γυναίκες δεν ενώνονται. Ο Αριστοφάνης δεν θέλει να πει ότι οι γυναίκες παίρνουν τα πράγματα στα χέρια τους, ότι ενώνονται και κάνουν την επανάσταση. Αλλά θέλει να πει στους άντρες: προσέξτε έτσι όπως κοιμάστε, έτσι όπως δεν πάτε να ψηφίσετε, έτσι όπως φτάσατε σε αυτή την παρακμή και καταλήξατε όλα να τα χαβαλεδιάζετε, και δεν σας ενδιαφέρει γιατί τα κάνατε όλα θάλασσα, κοιτάξτε τι θα πάθουμε, θα πάρουν οι γυναίκες την εξουσία. Είναι τόσο έξυπνος σε αυτό το σημείο, που κάνει έναν ύμνο στις γυναίκες, γράφει ένα εγκώμιο, ενώ δεν τις αγαπάει και τόσο πολύ, αλλά το φτιάχνει λέγοντας πως θα πάρουν οι γυναίκες την εξουσία που είναι και πιο νοικοκυρές. Έτσι βάζει την Πραξαγόρα, που είναι πανούργα, έξυπνη και κατεργάρα, να κάνει αυτό το ευφυές

σχέδιο. Να ντυθούν, δηλαδή, οι γυναίκες με τα ρούχα των αντρών τους και να πάνε στην Πνύκα, που δεν πήγαινε και κανείς πρωί πρωί, και να τους ξεγελάσουν με αυτό το τέχνασμα και να πάρουν την εξουσία. Παράλληλα, η Πραξαγόρα, να εγκαθιδρύσει κοινοκτημοσύνη, που σημαίνει να τα έχουμε όλα από το ίδιο πορτοφόλι, να εισαγάγει δηλαδή ένα νέο πολίτευμα, που να είναι κάτι σαν κομμουνισμός. Αμέσως μόλις φτιάχνει το πολίτευμα και ψηφίζει τους νόμους, εκεί αρχίζει να το γελοιοποιεί ο ίδιος ο Αριστοφάνης. Όπως ότι οι νέοι πρέπει πρώτα να ευχαριστούν σεξουαλικά τις γριές, και έπειτα τις νέες. Εδώ γίνεται και η αποκορύφωση της τρέλας, γιατί αυτός είναι ένας πολύ σκληρός και γελοίος νόμος. Η δημοκρατία εκείνη την εποχή βρισκόταν σε παρακμή και για αυτό γράφει ο Αριστοφάνης αυτό το έργο. Έτσι τους λέει: προσέξτε και δείτε τι θα πάθουμε αν συνεχίσετε να συμπεριφέρεστε έτσι.

Μαρία Καστανάρα (Lavart) – Οι γυναίκες σε εκείνη την κοινωνία είχε μια διαφορετική θέση.

Σοφία Φιλιππίδου – Βέβαια. Η γυναίκα, τότε, βρισκότανε στο σπίτι της και έκανε τα του οίκου της. Πολύ καλά τα έκανε, αλλά έκανε μόνο αυτά. Ο Αριστοφάνης, όπως προείπα, την επαινεί και υπάρχει μια φράση: «*Να ξέρετε ότι αυτή την πόλη την σώσανε οι πουτάνες και οι δόλιες μάνες*». Με μια φράση ανεβάζει και το επάγγελμα και την μητρότητα.

Μαρία Καστανάρα (Lavart) – Έχει αλλάξει κάτι στο θέμα της γυναίκας;

Σοφία Φιλιππίδου – Από τότε φυσικά και έχουν αλλάξει πολύ τα πράγματα. Νομίζω οι γυναίκες με τους αγώνες τους, και μέσα στην πορεία, έχουν αλλάξει και έχουν πάρει τα πράγματα στα χέρια τους. Οι φεμινιστικοί αγώνες οδήγησαν, πλέον, σε πολλές χώρες να

έχουμε γυναίκες στην πολιτική, και σε κάποια κράτη και γυναίκες πρωθυπουργούς. Έχουν αναλάβει επιχειρήσεις, και έχουν δείξει και τα δόντια τους.

Μαρία Καστανάρα (Lavart) – Ένα σημαντικό θέμα που πραγματεύεται η κωμωδία είναι και το θέμα της εξουσίας. Οι γυναίκες όταν την αναλαμβάνουν αρχίζουν να διαβρώνονται και εκείνες από την δύναμή της, παρόλο που κατηγορούσαν τους άντρες για αυτό. Τελικά, δεν διαφέρουμε και τόσο πολύ;

Σοφία Φιλιππίδου – Εδώ υπάρχει πάλι το γνωστό θέμα της εξουσίας, και όταν πάρεις την εξουσία, κυρίως την πολιτική. Το θέμα είναι αν η εξουσία διαφθείρει ή αν ο άνθρωπος φταίει. Το να διευθύνεις και να διοικείς δεν είναι εύκολο, δεν είσαι και μόνος σου, έχεις να κάνεις με ανθρώπους, και επειδή αυτοί που κυβερνούν πρέπει να κυβερνήσουν ανθρώπους, παγιδεύονται μέσα σε αυτό το φοβερό λαβύρινθο, να εξουσιάζεις αλλά να μπορείς να είσαι και σωστός, τίμιος και δίκαιος.

Μαρία Καστανάρα (Lavart) – Μπορεί, λοιπόν, να υπάρξει τελικά «αθώα», «αδιάφθορη», και «δίκαιη» εξουσία;

Σοφία Φιλιππίδου – Αυτό είναι ένα θέμα μεγάλο. Αυτό ευχόμαστε όλοι, αυτό θα θέλαμε να μας συμβεί στη ζωή μας, για αυτό παλεύουμε όλοι και προσπαθούμε να γίνουμε καλύτεροι. Δεν υπάρχουν πολλά, αλλά πάντως υπάρχουν, παραδείγματα ανθρώπων με εξουσία, οι οποίοι δεν έχουν διαφθαρεί στο βαθμό που να είναι χυδαίοι, άκαρδοι και άδικοι. Λένε ότι η εξουσία διαφθείρει, δεν μπορείς να κυβερνήσεις διαφορετικά, γιατί έχεις να κάνεις με ανθρώπους και συμφέροντα. Εγώ πιστεύω ότι εξαρτάται από τον άνθρωπο, από τις αντιστάσεις του, από την εξυπνάδα του, την παιδεία του, το μεγαλείο του, το πνεύμα του και την καλλιέργεια. Τέτοιοι, όμως, σπουδαίοι άνθρωποι είναι πολύ δύσκολο να αναρριχηθούν στις κορυφές της εξουσίας. Αυτά τα δύο λίγο αντιφάσκουν: να είσαι σπουδαίος άνθρωπος και ταυτόχρονα να μπορέσεις να αναρριχηθείς. Άσε που δεν σε αφήνουν κιάλας αν είσαι τέτοιος άνθρωπος. Αυτό το θέμα λοιπόν είναι πολύ περίπλοκο, αν φταίει ο άνθρωπος ή η εξουσία. Εξάλλου υπάρχει η διαφθορά ακόμη και σε άτομα εκτός εξουσίας. Καλό είναι πάντως όταν έχουμε μια εξουσία, πρώτα να καθόμαστε να σκεφτόμαστε, να αντιστεκόμαστε στην ηδονή που προσφέρει, και να μην ανακατευόμαστε με την βρωμιά της εξουσίας.

Μαρία Καστανάρα (Lavart) – Έχετε διαγράψει μια σπουδαία πορεία στο χώρο και έχετε ασχοληθεί, πέρα από το θέατρο, με τον κινηματογράφο, την τηλεόραση και το ραδιόφωνο. Έχετε κάπου ιδιαίτερη αδυναμία; Θα μπορούσατε να πείτε πως «σε αυτό το περιβάλλον νιώθει πιο άνετα η Σοφία»;

Σοφία Φιλιππίδου – Εννοείται ότι το περιβάλλον που νιώθω καλύτερα είναι πάνω στη σκηνή. Με τον καιρό έγινε το καταφύγιο μου. Δεν φοβάμαι πάνω στη σκηνή, είμαι μεταμφιεσμένη, λέω λόγια που δεν είναι δικά μου, τα οποία τα υποστηρίζω, διότι εγώ είμαι που μεταμορφώνομαι και τα λέω. Το θέατρο είναι ο χώρος μου, αν και αγαπώ και

το σινεμά. Το θέατρο είναι πολύ πιο ζωντανό, πολύ αληθινό. Εκεί είμαι ταμμένη και νομίζω ότι καλώς πήγα σε αυτό το δρόμο. Γιατί και εγώ δεν τα έκανα όλα συνειδητά, δεν είπα από μικρή θέλω να γίνω ηθοποιός, αλλά συνέβη και νομίζω το υποστήριξα.

Μαρία Καστανάρα (Lavart) – Ανάμεσα σε όσα έχετε καταφέρει όλα αυτά τα χρόνια σε επαγγελματικό επίπεδο, τι είναι αυτό που σας κάνει περισσότερο περήφανη;

Σοφία Φιλιππίδου – Δεν ξέρω αν έχω καταφέρει πολλά, αυτό το λέτε εσείς και σας ευχαριστώ πολύ. Εγώ είμαι περήφανη για το έργο μου, με τον τρόπο που έχω επιλέξει να το κάνω και ότι είμαι μόνη μου. Αυτό το «μόνη μου», παρόλο που δεν υποστηρίζω ότι είναι ο σωστός τρόπος ή ο ενδεδειγμένος για να κάνεις επαγγελματικό θέατρο, το έκανα και με κάνει περήφανη και δυνατή, γιατί είμαι, αυτό που λένε, αυτοδημιούργητη.

Μαρία Καστανάρα (Lavart) – Εκτός των άλλων, ασχολείστε και με την συγγραφή. Μάλιστα, έχετε εκδώσει και το βιβλίο *Με μια σκάλα στο φεγγάρι*, από τις εκδόσεις Καστανιώτη.

Σοφία Φιλιππίδου – Ναι ήξερα ότι έχω από παλιά αυτή την ανάγκη, μάλιστα, πρώτα έγραφα και μετά πήγα στο θέατρο. Είχα πάντα τετράδια κρυμμένα κάτω από το μαξιλάρι μου και έγραφα. Η φιλόλογος μου στο γυμνάσιο διάβαζε τις εκθέσεις μου και αυτή μου έδωσε θάρρος, εγώ δεν ήξερα ότι αυτά είχαν κάποια αξία. Μάλιστα τα περισσότερα πριν χρόνια τα έκαψα, ότι είχα γράψει τότε ως 14-15 χρονών, να μην υπάρχουν, να μην τα βρει κανείς, γιατί τα θεωρούσα χωρίς αξία. Αλλά συνέχισα να γράφω, και προσπάθησα πολύ να γίνω και καλύτερη σε αυτό, γιατί το γράψιμο είναι πολύ σπουδαία και μεγάλη υπόθεση. Εγώ βρήκα ένα τρόπο να εκφράζομαι γραπτώς και αφού προσπάθησα, και στο θέατρο και αλλού, να δώσω κείμενα μου, παίχτηκαν κάποια

πράγματα δικά μου. Εκεί που απελευθερώθηκα, όμως, ήταν όταν είχα την πρόταση από την Ελευθεροτυπία, όταν μου πρότειναν να γράφω ένα κείμενο κάθε Σάββατο. Εκεί έκανα μεγάλη επιτυχία για 2 χρόνια και αυτά τα κείμενα επειδή είχαν επιτυχία, είχα την πρόταση από τον Καστανιώτη να μου τα εκδώσει, και έτσι πέρασα στη λογοτεχνία. Συνεχίζω να γράφω και τώρα.

Μαρία Καστανάρα (Lavart) – Είναι πολύ ωραίο ότι μια διαδικασία που ξεκίνησε όταν ήσασταν έφηβη, με όλες αυτές τις αυξομειώσεις, τώρα συνεχίζει.

Σοφία Φιλιππίδου – Είναι μια διέξοδος το γράψιμο. Και είναι μια πολύ μεγάλη τύχη να σου κάνουν ανάθεση και να σου πουν γράψε για μας. Αυτό σε απελευθερώνει. Διάβασαν ένα κείμενο μου και είπαν εμείς σε θέλουμε μόνιμο συνεργάτη. Αυτό λοιπόν στο δικό μου χαρακτήρα ταιριάζει πολύ γιατί παίρνω ένα σπρώξιμο, χρειάζομαι μια επιβράβευση για να κάνω πράγματα, έχω ανάγκη τον ώμο και ένα χτύπημα στην πλάτη και «προχώρα». Το χρειάζομαι γιατί έχω μια συστολή από μόνη μου, για να πω ότι θα γράψω και θα πάω σε έναν εκδοτικό οίκο να πω να μου τα εκδώσουν. Αυτό δεν θα το έκανα ποτέ στη ζωή μου, λόγω χαρακτήρα. Μου έδινε δύναμη η επιβράβευση της αρχισυντάκτριας στο καλλιτεχνικό της Ελευθεροτυπίας και αυτό με έσπρωχνε να προσπαθώ να το κάνω και καλύτερα. Είναι κουραστικό πράγμα να γράφεις κάθε βδομάδα, για μένα τουλάχιστον, ήταν δύσκολο, αλλά το έκανα. Φυσικά υπάρχει και μέθοδος στην συγγραφή μικρών κειμένων την οποία αποκτά και ο καθένας γράφοντας συχνά. Αφού έγινε το βιβλίο μου απελευθερώθηκα και δεν έχω πια αυτό το μεγάλο βάρος.

Μαρία Καστανάρα (Lavart) – Η κωμωδία είναι δύσκολη, και, ίσως, όταν κάποιος πετυχαίνει σε αυτή γίνεται πιο έντονη η αναγνώριση και η επιβράβευση, γιατί το να κάνεις τον άλλον πραγματικά να γελάει, να σε νιώθει δικό του, δεν είναι κάτι εύκολο. Το κοινό αναγνωρίζει στο πρόσωπό σας, κατά βάση, κωμικούς ρόλους και σας έχει συνδέσει με αυτούς. Η Σοφία που αντικρίζουμε πόσα κοινά έχει με την Σοφία στην καθημερινότητά της;

Σοφία Φιλιππίδου – Είναι αλήθεια ότι οι κωμικοί ηθοποιοί αγαπήθηκαν πάρα πολύ στην Ελλάδα, παρόλο που κάποτε δεν τους εκτιμούσαν τόσο πολύ. Αισθάνομαι πολύ καλά που έκανα κωμωδία, και ειδικά με τον τρόπο μου, διότι βάζω πάντα ένα δράμα από κάτω. Πιστεύω ότι δεν υπάρχει κωμωδία χωρίς δράμα, πρέπει να πάσχεις για να κάνεις κωμωδία. Εγώ δεν υπηρετώ μια κωμωδία που δεν υποφέρει. Αυτό νομίζω κερδίζει τους ανθρώπους και το ότι είμαι αληθινή. Είναι ένας συνδυασμός μιας αλήθειας και ενός πάθους μου. Όταν ο κόσμος βλέπει τόσο αληθινά να πάσχω και να εκθέτω το πάθος μου και την αλήθεια μου, αυτό τους κάνει να γελάνε. Το έχω παρατηρήσει και στην ζωή μου, κάνοντας πειράματα, μόλις λέω ένα βάσανό μου, οι άλλοι γελάνε. Γελάνε γιατί πιστεύουν ότι εγώ είμαι αστεία εκείνη την ώρα, που υποφέρω τόσο αληθινά και τόσο πολύ. Οι άνθρωποι γελάνε όταν οι άλλοι πέφτουν, γλιστράνε και πονάνε, στραπατσάρονται και γελοιοποιούνται, μπροστά στα μάτια τους.

Μαρία Καστανάρα (Lavart) – Σαν λαός έχουμε την τάση να σατιρίζουμε και να διακωμωδούμε από τα πιο απλά ως και τα πιο σοβαρά. Είναι το χιούμορ όπλο; Πόσο χρήσιμο μπορεί να είναι στη ζωή και πόσο επικίνδυνο μπορεί να γίνει;

Σοφία Φιλιππίδου – Στη σάτιρα μπορεί να γίνει και επικίνδυνο, αλλά το χιούμορ είναι απελευθερωτικό. Η εξυπνάδα και το χιούμορ είναι πολύτιμα, μακάρι οι άνθρωποι να είχαν περισσότερο χιούμορ. Θα ξεπερνούσαν ευκολότερα πράγματα, και οι σχέσεις των ανθρώπων θα ήταν καλύτερες.

Μαρία Καστανάρα (Lavart) – Συναναστρέφεστε αρκετά με τους νέους, καθώς χρόνια τώρα, διδάσκετε θέατρο και υποκριτική. Ποιες αρχές και αξίες σας θέλετε να τους μεταλαμπαδεύσετε και όσο αφορά το επάγγελμά τους αλλά και γενικότερα στη ζωή τους;

Σοφία Φιλιππίδου – Είμαι αυστηρή δασκάλα. Έχω το χιούμορ μου και τις ανάλαφρες στιγμές μου, αλλά όταν αρχίζει η δουλειά, είμαι αυστηρή. Προσπαθώ να τους μιλάω στοιχειωδώς για την πειθαρχία, και γιατί κάνουμε θέατρο, αλλά και γιατί είναι χρήσιμη και στην ζωή τους. Στους νέους λέω να μάθουν να ακούνε τι λέει ο διπλανός τους. Γενικά, ό,τι λέω για το θέατρο, είναι για να τα εφαρμόζουν και στη ζωή τους. Επιμένω να μην δίνουν τόση σημασία στο να γίνουν ηθοποιοί, αλλά, πιο πολύ, να πάρουν από το θέατρο εκείνα τα καλά στοιχεία που διαθέτει. Είναι ένα μεγάλο επικοινωνιακό μάθημα το θέατρο. Να μαθαίνεις πράγματα, να καταλαβαίνεις το τι λένε, και μετά να προσπαθείς να τα περάσεις στο κοινό με ένα τρόπο αληθινό. Αυτό όλο το παιχνίδι, αν το μεταφέρει κανείς πρώτα στη ζωή του, θα μπορεί να επικοινωνήσει με τον εαυτό του και μετά την μαμά του, τον φίλο του, τον άντρα του. Κάνουμε μάθημα επικοινωνιακό, και στηριζόμαστε στις αληθινές και κλασικές αξίες. Πρόσφατα σε μια επαγγελματική

φωτογράφιση ένας ταλαντούχος νέος φωτογράφος με ρώτησε τι θα κάνουμε τώρα που χάνονται οι αξίες. Χάρηκα τόσο πολύ που ένας νέος έθεσε αυτό το σημαντικό θέμα και του είπα: μην ανησυχείς, όπως εσύ, έτσι και εγώ, έχουμε αυτή την αγωνία αλλά να ξέρεις τίποτα δεν γίνεται χωρίς αυτές τις βασικές αξίες, και για αυτό θα ξαναγυρίσουμε σε αυτές. Πιστεύω ότι υπάρχουν άνθρωποι που έχουν αξίες και παλεύουν για αυτές, και αυτοί βαστάνε και την κοινωνία και δεν καταρρέει. Ξέρω τέτοιους ανθρώπους που τηρούν αυτές τις βασικές αξίες, γιατί γνωρίζουν ότι είναι αναγκαίες, αλλά υπάρχουν και άλλοι, που επειδή τρέχουν και είναι βιαστικοί, δεν αντιλαμβάνονται ότι ο κόσμος υπήρχε και πριν γεννηθούν, αιωρούνται, δεν έχουν ποδάρια, ίπτανται. Αλλά δεν μπορείς να ξεφύγεις από το να πατήσεις σε κάποια θεμέλια. Πρέπει να αναζητήσουμε τις βάσεις, για να χτίσουμε πάνω σε αυτές. Δεν με ακούνε όλοι σε όσα λέω, αλλά εγώ αυτά λέω, και θα συνεχίσω να τα λέω.

Συνέντευξη: Μαρία Καστανάρα (Lavart)

Σχόλια
